

Datum
2021-04-29

Diariernr (åberopas)
A058.387/2021

Saknr
000

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Avgifter för information i elektronisk form (SOU 2020:82)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker att förslagen genomförs. Polismyndigheten lämnar dock vissa synpunkter på förslagen beträffande bl.a. vald beräkningsmodell och avgifter vid offentlighetsuttag.

Polismyndighetens synpunkter

Beräkningsmodellerna

Polismyndigheten delar utredningens slutsats att den föreslagna beräkningsmodellen framstår som den mest lämpliga. Som utredningen konstaterar är en sådan beräkningsmodell beroende av hur en myndighet organiserar och lagrar information i digitalt format. Polismyndigheten handlägger ett mycket stort antal utlämnandeärenden varje år. Myndigheten har stora informationsmängder och många olika typer av information och det kan därför förväntas bli en tidskrävande utmaning för myndigheten att skapa rutiner för ett enhetligt avgiftsuttag.

En konsekvens av den föreslagna beräkningsmodellen som inte berörs i slutbetänkandet är att det i vissa situationer kan bli förmånligare ekonomiskt för en sökande att begära ut en större informationsmängd än denne egentligen är intresserad av. En sådan situation kan uppstå när allmänna handlingar både förvaras var för sig och tillsammans i en handling. Detta skulle kunna resultera i att en myndighet behöver sekretesspröva ett större material än om de enskilda handlingarna som ingår i ”samlingshandlingen” hade begärts ut separat av sökanden.

Polismyndigheten delar vidare utredningens slutsats att det behövs en möjlighet att kunna frångå fastställda avgifter på grund av särskilda skäl för att på så vis kunna åstadkomma ett rimligt avgiftsuttag i det enskilda fallet. Dock ställer sig Polismyndigheten frågande till utredningens slutsats att om sättet som viss information är lagrad hos en myndighet regelmässigt leder till överuttag som måste korrigeras genom att undantagsmöjligheten utnyttjas bör detta motverkas genom att myndigheten ser över hur informationen lagras och organiseras. Det framstår inte som rimligt att myndigheter ska lagra och organisera information utifrån hur avgiftsförordningen (1992:191), AvgF, är utformad.

Vissa undantag från avgiftsuttag

I betänkandet föreslås att det införs en bestämmelse om att staten ska vara fri från sådana avgifter som tas ut vid offentlighetsuttag. Med offentlighetsuttag avses i utredningen de åtgärder som en myndighet vidtar för att tillgängliggöra och tillhandahålla information som följer av en skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF). Mot bakgrund av att informationsskyldigheten mellan myndigheter inte regleras i 2 kap. TF utan med stöd av 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller särskild föreskrift om uppgiftsskyldighet framstår användningen av begreppet offentlighetsuttag i det här sammanhanget som missvisande. Polismyndigheten efterfrågar vidare ett klargörande beträffande frågan om vad som ska gälla avseende avgifter när myndigheter tillhandahåller och tillgängliggör information på begäran av kommuner och regioner.

Slutligen efterfrågar Polismyndigheten ett klargörande avseende rätten till avgiftsfria exemplar för enskilda (21 § AvgF). Bestämmelsen ska enligt utredningens förslag vara tillämplig även vid utlämnande av elektronisk information och utredningen konstaterar att den information som lämnas ut med stöd av andra-femte styckena i bestämmelsen vanligtvis kommer att tillhandahållas med stöd av särskilda regler i annan författning än TF. I betänkandet anges som exempel misstänkts rätt till insyn enligt 23 kap. 18 a § rättegångsbalken. I detta sammanhang, och i synnerhet med tanke på att avgiften för elektroniskt utlämnande ska vara en skyldighet, vore det önskvärt att rätten att ta del av ett exemplar utan avgift med stöd av andra regelverk om rätt till insyn kommer till uttryck i bestämmelsen, t.ex. partsinsyn enligt 10 § förvaltningslagen (2017:900). Det framgår vidare av bestämmelsen att misstänkta, målsäganden och deras ombud ska ha rätt att ta del av ett avgiftsfritt exemplar av protokoll eller anteckning vid förundersökning eller annan motsvarande utredning hos t.ex. Polismyndigheten. Även här menar Polismyndigheten att det vore önskvärt med ett förtydligande. De svårigheter som Polismyndigheten har uppmärksammat är exempelvis huruvida denna bestämmelse endast är tillämplig när en person är misstänkt och målsägande eller även när ett ärende är nedlagt eller lagakraftvunnen dom finns samt huruvida begreppet ”anteckning” tar sikte på samtliga utredningshandlingar?

Porto

I en strävan efter att ha en så pass enhetlig reglering som möjligt för analoga och digitala utlämnanden bör förordningen innehålla en reglering avseende skyldighet att ta ut porto när information lämnas ut elektroniskt på ett fysiskt lagringsmedium som t.ex. USB-minne eller CD-skiva och lagringsmediet skickas per post.

Detta yttrande har beslutats av Tony Back efter föredragning av juristen Camilla Ulvenfalk. I beredningen har även Annette Carlsson deltagit.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Tony Back

Camilla Ulvenfalk

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli